

Toelichting aanpak, ontwikkelingen, voorbereidingsjaar STORM en onderzoek commitment

De STORM aanpak

Het uitrollen van een samenhangend programma gericht op bespreekbaar maken en normaliseren, gevolgd door de inzet van verschillende interventies: leerlingen krijgen op verschillende manieren informatie en hulp aangeboden:

- Een Mental Health programma (lessen mentale gezondheid) wordt aan álle leerlingen in het eerste of tweede jaar en aan leerlingen in het vierde jaar aangeboden, zodat ze op een toegankelijke manier meer kunnen leren over somberheidsklachten (tevens gericht op normaliseren en bespreekbaar maken van).
- Op alle deelnemende scholen zijn gatekeepers (schoolmedewerkers) getraind in het signaleren van somberheidsklachten en suïcidaliteit, en hoe hier mee om te gaan op school.
- Om (beginnende) somberheid en suïcidaal gedrag op te sporen, worden alle leerlingen van de deelnemende scholen gescreend. Op middelbare scholen gebeurt dat in het eerste of tweede jaar (als onderdeel van het standaard gezondheidsonderzoek door de GGD) en in het vierde jaar. Gemiddeld geeft ongeveer 10% van alle leerlingen aan last te hebben van (beginnende) depressieve gevoelens; aan hen bieden we passende hulp. Jongeren van wie uit de screening blijkt zij last hebben van suïcidale gedachten, worden binnen 48 uur door de GGD gezien. Daarna wordt bekeken welke intensieve hulp er nodig is.
- Leerlingen met verhoogde somberheidsklachten krijgen de groepstraining Op Volle Kracht aangeboden, die ze laat ontdekken wat de relatie is tussen gebeurtenissen en hun gedachten, gevoelens en gedrag. Op deze manier worden ze geholpen hun somberheidsklachten te verminderen.

Toelichting verbinding landelijke aanpak mentale gezondheid

Uit de Kamerbrief “Mentale gezondheid van ons allemaal”, d.d. 10 juni 2022 blijkt dat de afnemende mentale gezondheid een van de grootste gezondheidsrisico's vormt voor de toekomst. Circa 840.000 jongeren ervaren mentale uitdagingen en/of klachten en 1 op de 15 jongeren in Nederland kampt met een depressie; dit zijn 80.000 jongeren tussen de 13 en 18 jaar oud. In eerder onderzoek is aangetoond dat een goede mentale gezondheid geassocieerd wordt met een 15 tot 20 jaar langere levensverwachting, onder meer door sneller herstel van lichamelijke ziekten. De kamerbrief is uitgewerkt in een aanpak voor het versterken van mentale gezondheid in Nederland “Mentale gezondheid: van ons allemaal”. Diverse onderzoeksrapporten onderstrepen de urgentie voor een nieuwe aanpak mentale gezondheid, specifieke aandacht gaat uit naar een aantal doelgroepen, waaronder jongeren. De preventie van mentale klachten is vaak nog teveel een zaak van het individu; er is meer aandacht nodig voor interventies in de leefomgeving en de aanpak van risicofactoren en oorzaken die gelegen zijn in de maatschappij”. [Kamerbrief over aanbidding aanpak 'Mentale gezondheid: van ons allemaal' | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

Verbinding met bestaande inzet/ interventies/ontwikkelingen: FPA en kadernota 2024-2027 VRF

We beginnen met de STORM aanpak niet op nul. Eerder waren er financiële middelen beschikbaar voor suïcidepreventie vanuit het Suïcide Preventie Actienetwerk (Supranet Community). Na het aflopen van deze subsidie is GGD Fryslân gevraagd een plan van aanpak op te stellen vooruitlopend op opname van suïcidepreventie in de Wet publieke gezondheid (Wpg). De toenemende vraag vanuit gemeenten en andere ketenpartners, de coalitie mentale gezondheid vanuit de Friese Preventie Aanpak, verschillende projecten rondom suïcidepreventie en maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed (kunnen) zijn op de mentale gezondheid vragen om meer inzet op suïcidepreventie. Het onderwerp vraagt extra aandacht. Een geactualiseerd plan van aanpak zal in 2023 worden voorgelegd aan de Bestuurscommissie Gezondheid. Door suïcidepreventie te borgen binnen de organisatie wordt vormgegeven aan de wens van de Rijksoverheid om lokaal en structureel uitvoering te geven aan suïcidepreventiebeleid. De afgelopen jaren hebben maatschappelijke

organisaties, lokale overheden en het kabinet al ingezet op mentale gezondheid. We bouwen hierop voort via bestaande agenda's zoals de landelijke agenda Suïcidepreventie en programma's, zoals Een tegen Eenzaamheid, het Nationaal Preventieakkoord en het Meerjarenprogramma Depressiepreventie.

Van versnippering naar samenhangende interventies

We zien in het algemeen een versnippering van interventies gericht op mentale gezondheid. Op sommige plekken worden veelal gefragmenteerde, tijdelijke of kleinere interventies ingezet (lessen in geluk, een schoolpsycholoog uit coronagelden gedurende één jaar) Depressie en suïcidepreventie vraagt niet om één specifieke interventie, maar om een reeks interventies die op meerdere vlakken risicofactoren verminderen of wegnemen en beschermende factoren laten toenemen of versterken. Verder is het cruciaal dat die verschillende interventies op meerdere momenten gedurende de adolescentie worden uitgevoerd. Op die manier kan de mentale gezondheid en veerkracht van jongeren worden versterkt en het risico op de ontwikkeling van depressie en suïcidaliteit worden verminderd.

Het voorbereidingsjaar STORM

Eerder (mei 2022) is de bestuurscommissie gezondheid geïnformeerd over de aanvraag van de subsidie voor het voorbereidingsjaar STORM, de toekenning hiervan en de aanstelling van de programmaleider STORM (november 2022). Het voorbereidingsjaar wordt gebruikt om te onderzoeken of er voldoende interesse, draagkracht en commitment is voor de implementatie van het STORM-programma in een aantal Friese gemeenten en bij het onderwijs. Het voorbereidingsjaar STORM is gericht op het doorlopen van een aantal stappen: het samenbrengen van het netwerk, het inrichten van de project,- en stuurgroep, het maken van een plan van aanpak met begroting, het onderzoeken van commitment en indienen van een voorstel aan Friese gemeenten, het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst, het samenstellen en opleiden van een STORM Team, het aanpassen van screeningslijsten en plannen van trainingen voor de GGD verpleegkundigen en Op Volle Kracht trainers. Er wordt daarnaast ervaring opgedaan in de praktijk d.m.v. een Pilot op een VO school binnen Súdwest Fryslân. De voorbereidingen worden in het voorbereidingsjaar getroffen met de ketenpartners in een lokale Pilotgroep. Inmiddels is de Projectgroep geïnstalleerd, de Stuurgroep in oprichting, de lokale Pilotgroep start in Januari. De gemeente Sudwest Fryslân heeft zich verbonden aan de pilot en budget beschikbaar gesteld.

Onderzoek (financieel) commitment implementatie STORM vanuit Friese Gemeenten

Het voorbereidingsjaar (gefinancierd en gestimuleerd door het ministerie van VWS) wordt o.a. gebruikt om te onderzoeken of er voldoende interesse, draagkracht en commitment is voor de implementatie van het STORM-programma in een aantal Friese gemeenten en bij het onderwijs. Voor de doorstap naar de implementatie en uitrol van de STORM aanpak binnen Fryslân gelden voor het toekennen van middelen vanuit VWS zgn. kerncriteria waar we aan moeten voldoen om in aanmerking te komen voor de implementatiesubsidie vanuit VWS:

- Er is financieel commitment vanuit gemeenten, aantoonbaar in een begroting waarin de cofinanciering is opgenomen, om financieel te investeren in de STORM-aanpak zoals dit in het covenant is afgesproken, met de intentie om dit daarna voort te zetten, waarbij
- De omvang van de regio tussen de 200.000 en 350.000 dient inwoners te bedragen en tussen de 12 en 30 schoollocaties die meedoen.
- Grofweg bedraagt de toekenning vanuit het ministerie max 50% van de begrote benodigde financiering. De andere 50% dient vanuit gemeenten te worden gefinancierd. Met de intentie om deze na de implementatieperiode (ca. 3 jaar) structureel voort te zetten en in te bedden in de gemeentelijke begroting.

Om een indruk te krijgen van de interesse, mogelijkheden en commitment van Friese gemeente voor implementatie van STORM binnen Fryslân nodig ik je graag uit voor een verkennend informatief gesprek.

Hartelijke groet,

Janina Loef

Programmaleider STORM

j.loef@ggdfryslan.nl

06- 38304857 (Ma middag, woe en vrijdagochtend).

Telefonisch ben ik ook bereikbaar op ma ochtend, di of do.